

DEBRECZEN

Előfizetési ár az évközléssel:

HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 8 fill.

VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 8 fill.

Negyvenkilencedik évfolyam.

21-ik szám.
Szombat, 1917 március 17.

Utas- és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Dobos-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

1915. B. V. 607/22. szám. Ófelsége a király nevében! A debreceni kir. törvényszék, mint büntetőbíró, nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás vétségé miatt Noszlopy Tivadar ellen a vádtanácsnak 1915. B. 607/21. számú vádiratában foglalt vád felett Nagy Kálmán kir. törvényszéki bíró, mint elnök, Benkő Lajos kir. törvényszéki bíró és Soltész Endre kir. törvényszéki bíró, valamint dr. Liedermann József, kir. törvényszéki joggyakorok, mint jegyzőkönyvvezető részvételével, Ottó Sándor magánvádónak, dr. Kovács József ügyvéd, mint magánvádó képviselőjének, a szabadlábban levő vádlottnak és dr. Kuthi Sándor helyett megjelent dr. Kcsis Sándor ügyvédjelöltnek, mint védőnek jelenlétében Debreczenben 1916. évi július hó 15. napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján, a vad és védelem meghallgatása után meghozta a következő ítéletet:

Noszlopy Tivadar vádlott 54 éves, ág. ev. vallásu, újfárfalvi (Somogy vm.) születésű, debreceni lakos, magyar állampolgár, magyar anyanyelvű, nős, 2 gyermek atyja, városi levéltárnok, nyugalmazott vármegyei főjegyző, katonai szolgálatot nem teljesített, jogvégezett, vagyontalan, bűnös mint a St. 13. §-a szerinti szerző, a Btk. 258. §-ába ütköző és a Btk. 259. §-a szerint minősülő nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás vétségében, amelyet úgy követett el, hogy a „Debrecen” című lapnak Debreczenben, 1914 október 11-én megjelent 222-ik számában „Aki a menekülőket zsarolta” felirással közzétette a cikknek következő kitételeivel: „Akad olyan lelketlen ember is, aki ezeket a szerencsétleneket még képes zsarolni. Ilyen ember Ottó Sándor... Ottó Sándort, aki nem csak hogy beismerte lelketlen eljárását Komlósy kapitány nyomban kihirdette a lelketlen ember előtt az ítéletet... Ottó eljárása leháborító és botrányos.” Ottó Sándor főmagánvádóról nyomtatvány útján oly ténnyel állított, mely valóságos eseten elene bűnvádi eljárás megindításának okát képezné. A kir. törvényszék ezér: Noszlopy Tivadar vádlottat a Btk. 259. §-a alapján a Btk. 92. § alkalmazásával, egyszáz (100) korona pénzbüntetésre, mint főbüntetésre, ezenfelül 50 K pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre ítéli; a pénzbüntetés behajthatatlansága esetére a Btk. 53 § alapján tíz koronánként 1 napi fogházra kell átváltoztatni. A pénzbüntetés: az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a debreceni kir. ügyészségnél az 1892. XXVII. t.-c. 3. §-ában meghatározott célra megfizetni. A vádlott a Bp. 480. § értelmében köteles az ezután felmerülő büntető költséget az államkincstárnak megfizetni, de a költségeket a kir. törvényszék az 1890. XLIII. t.-c. 4. §-a alapján egyelőre behajthatatlannak nyilvánítja. Köteles a vádlott a Bp. 489. §-a értelmében Ottó Sándor főmagánvádó részére 131 K 50 fillért kártérítés fejében, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni. A

kir. törvényszék az 1914: 41. t. c. 28. §-a, illetve az 1914: 14. t.-c. 43. §-a alapján elrendeli, hogy ezt az ítéletet jogerőre emelkedése után indokaival együtt a Debreczenben megjelent „Debreczen” című időszakos lap szerkesztője a „Debreczen” című időszakos lap szerkesztője a „Debreczen” című lapban, a jogerős ítélet kézbesítése után megjelenő legközelebbi, vagy az azt közvetlenül követő számnak elején rendes nyomással minden lappeldányon tegye közzé. Ebből a célból a jogerős ítéletet az említett lap szerkesztőjével közli azzal, hogy ha az 1914: 14. t.-c. 43. §-ában megszabott eme törvényes közzétételének eleget nem tesz, az idézett t.-c. 23. §-ában foglalt rendelkezés fognak szemben alkalmaztatni. A bíróság kimondja az 1914: 14. t.-c. 18. §-a alapján, hogy a vádlott ellen megállapított pénzbüntetés, büntető költség kártérítés összege a „Debreczen” című lap biztosítékát.

Indokolás. Vádlott (olvashatán szavak) valamint a Bp. alapján a főtárgyaláson határozott rendőrhatalmi határozatok alapján tényként állapította meg a kir. törvényszék, hogy Ottó Sándor a debreceni máv. állomás vendéglőjének bérője 1914. évi október havában adagoként és deciliter tartalmazó 5 adag tejet adagoként 16 fillérré összesen 80 fillérré adott el egy átutazó csaladnak, mely körülmény a rendőrség tudomására jutva, ellene a kihágási eljárás megindított és Debreczen sz. kir. város rendőrkapitánysága, mint elsőfokú rendőri büntető bíróság Ottó Sándor bűnösségét elismernek aránytalanul magas áron való elárúsítása miatt az 5600/1914. B. M. eln. számú rendelet 1. és 2. §-ában meghatározott kihágás miatt, 1914. okt. 8-án 1914. kik 6401. számú ítéletével megállapította. Noszlopy Tivadar, ki ekkor más elfoglaltság hiányában a lapoknak gyűjtőit hiteket, az ítélet meghozatala után jelent meg a rendőrségen cselekedések híre felvételére, amikor is Komlósy Pál dr. rendőrkapitány felhívta, hogy ezt írja meg a lapban. Noszlopy Tivadar aztán a „Debreczen” című napilap Debreczenben 1914. okt. 11-én megjelent 222-ik számában a következő cikket tette közzé: „Aki a menekülőket zsarolta. Akinek nemcsak az érdeke van, az szeretettel fogadja azokat, akik az ellenség elől menekülve, otthonaikat elhagyva, messze vidékre menekülnek. Akad azonban olyan lelketlen ember is, aki ezeket a szerencsétleneket még képes zsarolni. Ilyen ember Ottó Sándor, a debreceni vasúti állomás vendéglője, aki egy liter tejet 80 fillérré adott a menekülőeknek. Feljelentés folytán az ügy a rendőrség elé került és Komlósy Pál dr. rendőrkapitány ma délelőtre idézte be Ottó Sándort, ki nemcsak hogy beismerte lelketlen eljárását, sőt még azt mondotta, hogy 80 fillérré csak mint kedvezményes árért adta a tejet a menekülőeknek. Komlósy kapitány nyomban kihirdette a lelketlen ember előtt az ítéletet, mely szerint a jelzett kihágás miatt 5 napi elzárással és 100 kor. pénzbüntetéssel, netalán behajthatatlanság esetén újabb 5 napi elzárással büntette. Ottó Sándor felebbezést jelentett be, kétségtelen azonban, hogy a felsőbb fórum hejben fogja hagyni ezt az ítéletet. Ottó eljárása leháborító és botrányos, mert a tej mai a emelkedés mellett s felforralva 38 fillér.” Debreczen sz. kir. város tanácsa, mint a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágási ügyekben való eljárásra hivatott másodfokú rendőri büntető bíróság 1914. nov. 26. an 696/1914 dbb. szám alatt hozott ítéletével az elsőfokú bíróság marasztaló ítéletét megváltoztatta, Ottó Sándort az ellene emelt vád s annak következményei alól felmentette, mert megállapítása szerint a

m. kir. államvasutak üzletvezetősége által kiadott s a katonai vasúti parancsnokság által is látalmazott s bemutató hatósági árszabás szerint Ottó Sándor jogosít a volt és van a katonai személyek részére kiszolgáltatott egy pohár tejért 24 fillé t, a polgári személyek részére kiszolgáltatott egy pohár tejért pedig 30 fillért követelni, ezek szerint tehát, midőn őt pohárnak megfelelő egy liter mennyiségű tejért 80 fillé t fizettetett, nemcsak hogy nem lépte át a hatóságilag megállapított árszabást, hanem annál olcsóbb árt vett a kiadott tej mennyiségért. Ezen II-od fokú ítélet ellen a rendőrgyész felebbezése következtében a m. kir. belügyminiszter vizsgálat alá vevén 1915. június hó 8-án 3069/1915 kih. szám alatt hozott ítéletével a II-od fokú ítéletet helybenhagyta. Ottó Sándor ezek után helyreigazító nyilatkozat közzétételét kérte, ennek azonban vádlott eleget nem tett, állítása szerint azért, mert Ottó Sándor az ítélet számát nem közölte. Vádlott ezen védekezése azonban el nem fogadható és éppen úgy nem helytálló ama védekezése sem, hogy őt a cikk megírásánál a közérdek vezette, így nem bűnös. Nem helytálló pedig azért, mert ha közérdekből vádlott közzétette volna is a még nem is jogerős határozatban foglalt tényeket, a közérdek megóvása szempontjából nemcsak hogy szükségtelen, de a törvény tiltó rendelkezéseibe ütközik azon ténykedés, hogy a határozat mellett az illető egyénről oly tény állítassék, amely valóság esetében az illető ellen büntető eljárás megindításának oka lehet, vagy pedig azt közmevetésnek tenné ki, — vagy az illetőre meggyalázó kifejezés használassék. Minthogy ezen tényállásait nyomtatvány útján tette közzé és annak szerzőségét elismerte, azért a büntetőjogi felelősséget vállalta; cselekménye a Btk. 258. 259. §§-ban meghatározott nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás vétségének az alkotó elemeit kimeríti. Vádlott javára sem beszámítást kizáró, sem büntethetőséget megszüntető ok fenn nem forogván, a kir. törvényszék őt a terhére megállapított büncselekményben bűnösnek mondotta ki és súlyosító körülmény hiányában enyhítő körülményül mérlegelve javára büntetlen előzetét, felindult kedélyállapotát és hogy a dr. Komlósy Pál rendőrkapitánytól vett értesítés folytán a közérdek szempontjából vélt cselekedni, a Btk. 92. §-nak helyén való alkalmazása mellett, a bűnösségével arányban állónak talált büntetés nélkül sujtotta. Az ítélet egyéb intézkedése az azok melet felhívott törvényhelyek rendelkezésein alapszik. Debreczen, 1916. július 15. én. Nagy Kálmán sk. t. elnök, Soltész Endre sk. előadó. A kiadmány hitelűl Sarkady Sándor kiadó.

Forman
Szerepe ára 40 fillér.
nátha ellen

A legjobb a fogápoláshoz

1-1 üveg K 2.-, 1/2 üveg K 1.20

Színház.

Műsori

Szombaton: „A csárdás királynő“, operett 3 felvonásban.
 Vasárnap: „A csárdás királynő“, operett 3 felvonásban.
 Hétfőn: „A csárdás királynő“, operett 3 felvonásban.
 Kedden: „A csárdás királynő“, operett 3 felvonásban.
 Szerdán: „A csárdás királynő“, operett 3 felvonásban.
 Csütörtökön: „A csárdás királynő“, operett 3 felvonásban.
 Pénteken: „A csárdás királynő“, operett 3 felvonásban.

HIREK.

1916. B. 1377/25. szám. Kiadmány. — Ófelsége a király nevében, a debreczeni kir. ítélőtábla Kolbenhayer Kálmán kir. ítélőtáblai bíró elnökelete alatt, dr. Oláh Miklós és Pavlatis Béla kir. ítélőtáblai bírák, valamint Balogh István kir. ítélőtáblai tanácsjegyző mint jegyzőkönyvvezető részvételével szabadlábban levő nyomtatvány útján elkövetett régalmazás vétségével vádolt Noszlopy Tivadar bűnvádi perét, melyben a debreczeni kir. törvényszék 1916. évi július hó 15-ik napján 1915. B. V. 607/22. szám alatt ítéletet hozott, vádlottnak a büntetés végrehajtása felüggasztése, vádlott védőjének pedig a büntetés enyhítése a Bpn. 1. §-ának alkalmazása végett bejelentett, illetőleg fentartott felebbezése folytán az 1916. évi B. 1377/24. szám alatti végzéssel elrendelt és dr. Kovács József ügyvéd mint Ottó Sándor főmagánvádo képviselőjének, dr. Kocsis Sándor ügyvédjelöltnek, mint dr. Kuthi Sándor megbízott védőügyvéd helyettesének, valamint a vádlottnak jelenlétében 1916. évi december hó 13-ik napján megtartott nyilvános felebbezési főtárgyaláson vizsgálat alá vevén, a vád és védlem meghallgatása után ugyanazon napon következően ítélt: A kir. ítélőtábla az első fokban ejárt bíróság ítéletének a büntetés mértékére vonatkozó felebbezett részét helybenhagyja, — nem felebbezett egyéb részét pedig nem érinti.

Indokok: A kir. ítélőtábla — a bűnösség kérdésében való felebbezés hiányában nem vitás tényállás alapul vétele mellett — a büntetés kiszabásánál a kir. törvényszék ítéletében helyesen kiemelt enyhítő körülményeket súlyosítóul mérlegelte azt a körülményt, hogy sértett ellen a régalmazó tényálláson felül több rendbeli lealacsonyító és megszegyenítő kifejezést is használt, továbbá hogy habár sértett az elene folyamatba tett klagási ügyben hozott felmentő ítélet jogerőre emelkedése után helyreigazító nyilatkozat közzétételére kifejezetten felhívta, ennek teljesítését komoly ok nélkül megtagadta. A most felhozott súlyosító körülmények figyelembe vétele mellett, a kir. ítélőtábla a vádlott büntetésének enyhítésére törvényes alapot nem talált, s amennyiben vádlott javára különös méltánylást érdemlő okok sem forognak fenn, a büntetés végrehajtásának a vádlott és védője által indított felfüggesztését sem rendelhetette el. A kir. ítélőtábla a kir. törvényszék ítéletének a büntetés mértékére vonatkozó felebbezett részét egyebekben vonatkozó indokolása alapján hagyta helyben. Debreczen, 1916. december hó 13-án. Kolbenhayer Kálmán sk. kir. ítélőtáblai bíró, a tanácselnöke, Pavlatis Béla sk. előadó. A kiadmány hitelül Makádi János segédhivatali tisztviselő.

B. I. 15/26 1917. szám. Kiadmány. Ófelsége a király nevében! A magyar királyi Curia régalmazás vétségével vádolt Noszlopy Tivadar ellen a debreczeni kir. törvényszék előtt folyamatba tett, s ugyanott 1916. július 15-én B. V. 607/22—1915. sz. alatt, a debreczeni kir. ítélőtábla által pedig vádlott és a védő felebbezésére 1916. december 13-án B. 1377/25. sz. a elintéztett bűnvádi ügyet vádlott semmisségi panasza folytán 1917. évi január hó 23. napján tartott nyilvános tanácsülésében vizsgálat alá vevén, következő végzést hozott: A semmisségi panasz visszautasítatik.

Indokok: A kir. ítélőtábla ítélete ellen vádolt semmisségi panaszt jelentett be azért, mert a büntetés végrehajtása fel nem függesztetett. Minthogy azonban ebben az irányban a másodfokú ítélet ellen vádlott a Bpn. 10. §-a értelmében semmisségi panasszal nem élhet: a panasz a Bp. 434. §-ának harmadik bekezdése értelmében visszautasítandó volt. Budapesten, 1917. évi január hó 23-án. Rhorer Miklós sk. tanácselnök, Weiss Károly sk. előadó. A kiadmány hitelül (olvashatlan) irodatiszt.

Adakozzunk a rokkant katonáknak!

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: A Nagytemplomban prédikál délelőtti 9 órakor Szele György lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaraz Bacoly Bertalan s.-lelkész. Kistemplomban: d. e. 9 órakor prédikál Konrad Zoltán s.-lelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaraz Marton Sándor s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban: d. e. 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaraz Erdélyi Sándor s.-lelkész. Árpád-terti templomban: d. e. 9 órakor prédikál Frenzy Károly s.-lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaraz Moinár Ferenc s.-lelkész. Ispolyi templomban: d. e. 9 órakor Erdélyi Sándor s.-lelkész, d. u. 2 órakor kátét magyaraz Főris Endre s.-lelkész. Homokkeri imaházban: d. e. 9 órakor prédikál Kovács János vallásanar. A főiskolai oratóriumban a közönség számára délután 5 órakor Erdős Károly lelkész-képző-intézei tanár prédikál. Vallásos-estély nem lesz.

A római kath. templomban vasárnap délelőtti 6, 7, 8, háromgyed 11 és fél 12 órakor csendes, 9 órakor ünnepélyes nagymise, majd szentbeszéd; délután 3 órakor litania, majd rózsafüzér, szentbeszéd, 6 órakor háborus ájtatosság.

Az ág. hitv. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos s.-lelkész végzi.

— **Karácsonyi alapítvány hadiözvegyeik és árvák részére.** A cs. és kir. 2. hadsergeparancsnokság által felállított karácsonyi alapítványra a cs. és kir. hadügyminiszter a hadsereg rendelési közlönye meléklapjának 1917. évi 5. számában pályázatot hirdetett. Ebből az alapítványból leendő részesítésre igaznyel bírnak a cs. és kir. hadsereg, a cs. kir. és a m. kir. honvédség és csendőrség, a cs. kir. és a m. kir. népfőkeles legénységi állományi egyenei után hátramaradt olyan özvegyek, illetve szülőien árvák, kiknek fije illetve atyja az 1914—16. évi hádjáratban elesett, illetőleg hadi fardalmak következtében halt el. Özvegyek 400, árvák 200 korona egyszeri adományban részesülhetnek. Olyanok, kiknek férje, illetve atyja bebizonyíthatólag a 2. hadsergnél szolgált, előnyben részesülnek. A folyamodványhoz vagyontalansági bizonyítvány, a férj, illetve az atya halottii bizonyít-

vány; a férj, illetőleg atya csapattestét, illetve beosztását igazoló bizonyítvány csatolandó és folyó évi május hó 1-ig az illetékes katonai nyilvántartó h. tósnál nyújtandó be.

— **Zöldségtermelés.** Készült Weulich István gazd. akad. főkertész ur előadása alapján, 2 koronáért kapható lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

— **6 elemít vagy 2 középiskolai osztályt végzett, egészséges tin elsőrendű iparospályára tanulni felvétetik.** Jelentkezhetnek délelőtti 9 óráig délután 5 óráig lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

Egy 52 cm. belvilágu üstház eladó Homokkeri, Badai Eszlas-utca 8.

Nyugalmazott bank-,

vagy egyéb hivatalnok, ki a biztosítási üzletben némiképpen jártas és az üzletszerzéssel is szeret foglalkozni,
 — **Nagyvárad számára** —

vezető állásra kerestetik.

Kimerítő írásbeli ajánlatok „Szerény kezdet — szép jövő“ alatt Eckstein Barnát hirdetési irodájába Budapest, VII. Erzsébet körut 38. küldendők.

Eredeti okmányt nem szabad mellékelni, mert azért felelősség nem vállaltatik.

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
 Gőzcséplő garnifurákat
 Magánjáró lokomobilokat
 Cséplőszekrényeket
 Esztergápadokat
 Hefelfűzőket
 Elevátorokat
 Motorokat
 Gőzkéket és
 Gőzkazánokat

Javítottan állapotban vásárolnak készpénzfizetés ellenében

Friedrich Testvérek
 gépgyára Temesvár.

Vasredőny

ajtókat, kisebb méretben, használt, jó állapotban vennék. Cim a kiadóhivatalban.

Autodict

használatban nem volt, teljesen jó állapotban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Horovitz-nyomda Debreczen, Darabos-u 7.